

2.3. Privatnost i dijeljenje sadržaja

Sudjelovanje u digitalnoj komunikaciji unosi sve više promjena u doživljaj i poimanje privatnosti. U svijetu u kojemu su ljudi umreženi, u kojemu se objavljeni sadržaji mogu kopirati, mijenjati, prosljediti tisućama drugih ili postati nešto sasvim drugo od onoga što se željelo, zaštita privatnosti postaje mnogo više od pukoga čuvanja osobnih podataka.

Navika dijeljenja različitih sadržaja (fotografija, tekstova, komentara, videosadržaja i dr.) postala je gotovo svakodnevna aktivnost, posebno među mladima.

Jedno je od obilježja odrastanja u adolescenciji potreba za pokazivanjem, sviđanjem i isprobavanjem, uz stalan otpor autoritetima. Većina mladih smatra kako je sasvim prihvatljivo biti otvoren i kako oni nemaju što skrivati, zaboravljajući pritom da sve što ostavljaju iza sebe u digitalnome svijetu, ondje ostaje trajno i zauvijek. Nešto objavljeno u trenutcima zabave, igre, opuštenosti ili možda ljutnje, može imati neslućene posljedice. Djeca i mladi o tome ne razmišljaju jer „njima se ništa loše ne može dogoditi“!

Provjerite postavke privatnosti, jer kad dijete objavljuje fotografije, kad nešto komentira ili piše svoj blog, ono sebe otkriva svijetu. Ako to ne radi svjesno i promišljeno, a češće je tako, posljedice za njega mogu sezati od malih neugodnosti do sramoćenja ili ugrožavanja vlastitoga ugleda. Vaše dijete može jednostavno misliti da je nešto poslalo prijatelju u povjerenju, a onda se može dogoditi da prijatelj to prosljedi svomu prijatelju, koji će opet to poslati nekomu trećem i tako se dogodi da tajne postanu javna ogovaranja, neistinite se priče pričaju kao istinite i sve se širi brzo pred brojnom nevidljivom publikom.

Kako možete pomoći?

- **Razgovarajte** s djetetom o tome što je prihvatljivo dijeliti s drugima, a što nije. Želi li zaista da drugi o njemu sve znaju?
- **Pomozite** mu da definira koje informacije o sebi treba čuvati jer predstavljaju njegovu privatnost (osim osobnih podataka).
- **Učite** ga da razmišlja dugoročno. Ono što ostavlja iza sebe u digitalnim tragovima, može se pojaviti sutra u nekome drugom obliku koje dijete nije željelo.
- **Podsjetite** ga na korisna pitanja koja sebi treba postavljati prije nego što objavi:
 - Gdje i što objavljujem?
 - Tko to sve može vidjeti?
 - Može li to koga uvrijediti?
 - Sviđa li mi se da me drugi po tome procjenjuju?
 - Što mi se najgore može dogoditi ako to objavim?
 - Što se može dogoditi ako to vide moji roditelji, učitelji, prijatelji?
 - Bi li mi odgovaralo da to drugi objave o meni?
 - Ako ja ne smatram da je nešto uvredljivo za mog prijatelja, mogu li biti siguran da on osjeća to isto?
- **Ukažite** mu na važnost čuvanja privatnosti njegovih prijatelja.
- **Pokažite** mu osobnim primjerom kako se čuva vlastiti ugled u digitalnome svijetu.

Obiteljske aktivnosti

Razgovarajte s djetetom o primjerenosti dijeljenja obiteljskih sadržaja *online* (fotografija djece, rođendanskih proslava, obiteljskih priča i sl.).